

Porteføljestyret for muliggjørende teknologier

Godkjent referat

Møte 7/2022

Dato 7. desember 2022 kl. 08.30-11.30
Sted Digitalt på Zoom

Til stede: Geir Øien (leder)
Heidi Austlid
Nuria Espallargas
Ellen-Marie Forsberg
Marianne Fyhn
Rita Glenne
Lars Holden
Karoline Schjetne
Eivind Valen

Observatører: Finn-Hugo Markussen, KD; Annette Vestlund, KDD; May Kristin Ensrud, JD; Frank Hernes, FD; Marianne Magnæs, FD; Bjørn Tore Bertheussen, FD.

Til stede fra Forskningsrådet:

Anne Kjersti Fahlvik (sak 70/22), Hilde Erlandsen, Vidar Skagestad, Aase M. Hundere, André F. Mlonyeni, Helge Rynning, Trine Paus, Kristen Ulstein (sak 73/22), Gunnar Bolstad (sak 73/22).

Styreleder informerte om at første sak i møtet vil være sak 70/22 Orienteringer.

Sak PSTEKNO 67/22

Godkjenning av saklisten

Saksdokument: Sakliste.

Porteføljestyret sluttet seg til forslaget til sakliste med de endringer som ble redegjort for i møtet.

Vedtak: *Sak 71.1/22 og sak 71.2/22 utsettes. Saklisten godkjennes med disse to endringene.*

Sak PSTEKNO 68/22

Godkjente referater

Saksdokument: Saksfremlegg med to vedlegg: 1. Godkjent referat fra møte PSTEKNO 6/2022. 2. Godkjent referat sirkulasjonssak PSTEKNO 66/22.

Styret hadde ingen spørsmål eller kommentarer til referatene.

Vedtak: *Styret tar godkjent referat fra møte PSTEKNO 6/2022 og godkjent referat fra sirkulasjonssak PSTEKNO 66/22 til etterretning.*

Sak PSTEKNO 69/22

Spørsmål om habilitet

Saksdokument: Saksfremlegg om habilitetsvurderingene som skal gjøres i møtet.

Administrasjonen orienterte om oppdatert prosedyre for håndtering

av habilitet i tildelingssaker, som presiserer at det bare er når det på forhånd (før søknadene er gjort kjent for porteføljestyret) er fattet vedtak om hvilken karaktergrense og/eller hvilke kriterier det er satt for støtteverdige prosjekter, at et samlet styre kan gi avslag *en bloc* til søknadene som ikke når opp til denne karaktergrensen og/eller tilfredsstillir disse kriteriene(e). Alle andre vedtak (også *en bloc* vedtak) om avslag, tildeling og reserveliste, krever at det kun er habile styremedlemmer til stede.

Styremedlemmene avklarte sin habilitet i sakene i møtet og i sakene 71.1/22 og 71.2/22 som begge ble utsatt. Inhabile styremedlemmer vil ikke delta i diskusjoner som berører disse sakene.

Vedtak: *Ellen-Marie Forsberg meldt inhabil i sak 71.1/22 og Lars Holden meldt inhabil i sak 71.2/22. Ingen inhabilitet meldt i de øvrige sakene.*

Sak PSTEKNO 70/22

Orienteringer

Områdedirektør Anne Kjersti Fahlvik orienterte om følgende saker:

- Kort om funn fra spørreundersøkelsen til porteføljestyremedlemmene og plan for nytt porteføljestyremandat og PS-struktur.
- 20 år med SkatteFUNN.
- Forskningsrådets innovasjonspris 2022 til Bergen 4-day treatment (B4DT).
- FoU i statsbudsjettet for 2023 som gir Forskningsrådet et nullvekstbudsjett. Innenfor muliggjørende teknologier har KDD redusert IKT-bevilgningen med 22 mill. kroner.
- Kuttet i Forskningsrådets virksomhetsbudsjett i 2023 vil medføre nedbemanning, se [Styresak S 111/22](#). Også investeringsvirksomheten må effektiviseres og det må kuttes i rådgivnings- og dialogvirksomheten.
- I nysalderingen av statsbudsjettet for 2022 er det lagt inn 1,64 mrd. kroner til Forskningsrådet fra KD. Fordelingen av midlene er ennå ikke avklart.
- Forskningsrådets budsjettforslag for 2024 har ni prioriterte satsingsforslag som er rettet direkte inn mot den nye langtidsplanens mål og prioriteringer. Tre av forslagene omfatter muliggjørende teknologier. Budsjettforslaget har også 15 tilleggsforslag som adresserer sektordepartementenes forskningsbehov og mulighetsrom.
- 14. desember holdes pressekonferanse om VMA2.0 (Virke-middelapparatet 2.0), der næringsministeren er prosjekteier og adm. direktørene i Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Siva, Eksportfinans og DOGA har samarbeidet om tiltak som kan gi bedre kundevennlighet, et grønnere næringsliv, økt eksport m.m.

På spørsmål fra styret om status for langtidsplanens varslede gjennomgang av Forskningsrådet, opplyste KDs observatør at planleggingen er startet.

Vedtak: *Styret tar orienteringene til etterretning.*

Sak PSTEKNO 71/22

Tildelingssaker

Sak PSTEKNO 71.1/22 NANO2021 – Innovasjonsprosjekter i næringslivet

Saksdokument: Saksfremlegg med to vedlegg: 1. Innstillingsdokumenter. 2. Søknadsversikt.

Saken ble utsatt.

Sak PSTEKNO 71.2/22 TEKNOKONVERGENS – Innovasjonsprosjekter i næringslivet

Saksdokument: Saksfremlegg med to vedlegg: 1. Innstillingsdokumenter. 2. Søknadsversikt.

Saken ble utsatt.

Sak PSTEKNO 71.3/22 Oversikt over foretatte tildelinger

Saksdokument: Saksfremlegg med oversikt over tildelinger foretatt av andre innenfor porteføljestyrets ansvarsområde.

Administrasjonen redegjorde kort for tildelinger fra budsjettformålene BIOTEK2021 og IKTPLUS som er foretatt av andre enn porteføljestyret selv.

Vedtak: *Styret tar rapporteringen til etterretning.*

Sak PSTEKNO 72/22

Innretning av ny satsing på IKT for fremtiden

Saksdokument: Saksfremlegg om ny IKT-satsing.

Administrasjonen utdypet bakgrunn og begrunnelse for en ny satsing på IKT for fremtiden til erstatning for KIRA-utlysningen med løpende søknadsfrist som ble avsluttet i august. Det ble vist til prioriteringene både i den nye langtidsplanen for forskning og høyere utdanning og i EU. Videre ble det presisert at merverdien av porteføljestyrets investeringer ligger i at forskningen som finansieres ikke har finansieringsmuligheter andre steder nasjonalt, og at nasjonal IKT-FoU kan dreies i en villet retning. Innretningen av ny fremtidsrettet IKT-satsing bør matche ambisjoner og mål på europeisk nivå og gjøre norske miljøer konkurransedyktige. Administrasjonen ser for seg at mulig tematisk innretning kan være Ny maskinvare – komponenter og arkitekturer, Ny software og programmering, Fremtidens data-behandling og Neste generasjons IoT. I det videre arbeidet må faglige avgrensinger og avgrensing mot andre satsinger avklares, i tillegg til føringer om samarbeid/aktørkonstellasjoner og behovet for komplementaritet og/eller forsterkning av EU-arenaer m.m.

Porteføljestyret takket for en spennende presentasjon og var enige om at en ny IKT-satsing både må være fremtidsrettet og ha bærekraft som overordnet mål og kontekst. Videre var det enighet om at en satsing må være åpen nok til å kunne inkludere ulike teknologi-områder, herunder KI, men ikke så åpen at den favner all IKT-relevant

forskning eller IKT-forskning som har gode finansieringsmuligheter andre steder. Det er også viktig at satsingen bygger videre på områder som Norge er sterke på, i tillegg til å bygge kompetanse på nye fremtidsrettede teknologier og bruken av disse. Styrets diskusjon ble rundet av med en oppfordring til administrasjonen om å jobbe videre med avgrensning og begrepsbruk.

Vedtak: *Porteføljestyret ber administrasjonen arbeide videre med å konkretisere innretningen av ny IKT-satsing for fremtiden i tråd med styrets innspill i møtet.*

Sak PSTEKNO 73/22

Regjeringens forslag til ny Langtidsplan for forskning og høyere utdanning

Saksdokument: Saksfremlegg om ny Langtidsplan (LTP).

Administrasjonen ga en kort presentasjon av innholdet i ny langtidsplan og Forskningsrådets foreløpige vurderinger av denne. Styret sluttet seg til vurderingene og fremhevet i tillegg følgende momenter:

- Norge trenger et sterkt Forskningsråd med gode budsjetter.
- LTPs vektlegging av anvendelse må få konsekvenser for hvordan det prioriteres.
- Vektlegging av anvendelse og satsinger uten midler gir grunn til bekymring.
- Behov for en bærekraftig balanse mellom langsiktige satsinger og høstingen fra disse. Trenger virkemidler for begge.
- Hvem skal foreta nedprioriteringer når det ikke følger penger med prioriteringene? Vil det i praksis innebære at institusjonene må foreta nedprioriteringene?
- Tilgjengelige midler må brukes klokt, også inn mot samfunnsoppdragene som er mer enn forskning. Vi må ha den forskningen som trengs for å løse dem.
- LTP kunne med fordel samspilt bedre med EUs missions.

Vedtak: *Porteføljestyrets kommentarer til LTP tas med i forberedelsen av en høringsuttalelse fra Forskningsrådets styre.*

Sak PSTEKNO 74/22

Møteplan våren 2023

Saksdokument: Saksfremlegg med forslag til tidspunkt for porteføljestyremøter.

Administrasjonen redegjorde for behovet for styremøter første halvår 2023. Porteføljestyret er oppnevnt frem til 30. april. I lys av budsjettsituasjonen er det usikkert om det kan avholdes fysiske styremøter før dette.

Vedtak: *Porteføljestyremøter våren 2023 legges til følgende tidspunkt:*

- 14. februar 2023 kl. 11.30-15.00: Digitalt møte på Zoom
- 27. april 2023 kl. 10.00-15.00: Fysisk møte eller digitalt møte på Zoom

Sak PSTEKNO 75/22**Eventuelt**

Det var ingen saker til Eventuelt.

Sak PSTEKNO 76/22**Godkjenning av vedtaksprotokoll**

Forslag til vedtaksprotokoll ble gjennomgått i møtet.

Vedtak:

Protokollen godkjennes.

Sak PSTEKNO 77/22**Åpen refleksjon og evaluering av møtet**

Styreleder viste til at det hadde vært et møte med både tunge orienteringssaker og diskusjonssaker. Han takket for møtet og ønsket alle god jul og en velfortjent ferie.